

L'Observatori posa xifres al canvi climàtic

La 17a Conferència de l'ONU sobre Canvi Climàtic que ha tingut lloc a Durban (Sud-àfrica) ajorna fins al 2020 un nou acord mundial per reduir les emissions de CO₂. L'acord de mínims, però, englobarà per primer cop tots

els països, inclòs els EUA i les potències emergents i, a canvi, mentrestant es prorrogarà el Protocol de Kyoto, que expirava el 2012. Caldrà seguir negociant mentre segueix transformant-se, més ràpidament que mai a la

història, la vida del planeta. Aquest problema global té ja efectes contrastats en l'àmbit local. L'Observatori de l'Ebre ha posat xifres a la variació del clima al territori. El Delta ja té dibuixat el mapa de com serà en pocs anys.

LA DADA

La mitjana de pluja a l'estiu ha caigut en 20 l/m² en poc més de mig segle

LA DADA

Fins als anys 20 la gent no vivia amb temperatures superiors als 35 graus a l'estiu

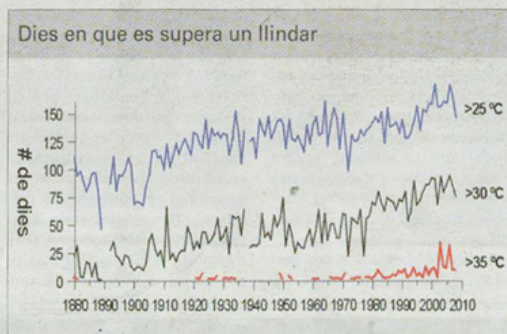
LA DADA

El delta de l'Ebre, l'any 2045, acabarà on ara comença el braç de Migjorn

TERRES DE L'EBRE *Silvia Berbis*

Una cara i una creu. Durban deixa al planeta una moneda de poc valor, que pot revalorar-se amb acords vinculants per reduir les emissions de CO₂ a partir del 2020, però caldran intenses negociacions mentre els canvis del clima avancen com mai ho havien fet abans. "La part positiva, que la Xina, l'Índia i els EUA es comprometen a acords vinculants a partir de la data fixada, i la part negativa, que no està clar quin serà el contingut dels acords en termes de reducció d'emissions i que el 2020 és una mica tard, tal com van les coses". Aquest és el punt de vista del coordinador del Programa d'Ecosistemes Aquàtics de l'IRTA, Carles Ibáñez. Aquest és precisament un dels espais més amenaçats de la península Ibèrica. El mateix Ibáñez va aportar a la jornada *Aigua extrema i societat*, que es va dur a terme a l'Observatori de l'Ebre, algunes de les conclusions dels estudis específics sobre els efectes del canvi climàtic al sud d'Europa i també al Delta.

En la mateixa jornada, el científic de l'Observatori Pere Quintana va exposar quin ha sigut i és el paper d'aquest centre en l'estudi del canvi del clima. De la seua conferència es desprenen les dades de com la variació climàtica està sobre la taula i té repercussions ja xifrades. Per exemple, resulta sorprenent pensar que,

Aquesta gràfica de l'Observatori de l'Ebre marca, en roig, els dies que s'ha superat el líndiar de 35 graus des de finals del segle XIX. / CEDIDA

segons les sèries analitzades pels científics de l'Observatori, "fins als anys 20 la gent no vivia amb temperatures superiors als 35 graus a l'estiu", explica Quintana. Ara, la línia de la gràfica dels dies que se supera aquesta mitjana no només apareix, sinó que ho fa en tendència creixent. També s'ha detectat un increment de les temperatures màximes a l'entorn de tres graus des de fa un segle, mentre que les mínimes també han crescut, però menys, aproximadament mig grau de mitjana. Pel que fa a les precipitacions totals a l'estiu, s'observa que en poc més de 50 anys s'han perdut de l'ordre de 20 litres per metre quadrat.

De la mateixa manera, cauen les precipitacions màximes en períodes de cinc dies a l'estiu, mentre que els dies secs consecutius augmenten. Així, si als anys 50 la mitjana de dies secs a l'estiu era de 30, ara ja se'n registren 50, comenta el científic. Les dades de l'Observatori de l'Ebre resulten molt fiables, perquè durant un segle d'observació s'han mantingut bastant estables les condicions, tant pel que fa a l'entorn com a la ubicació de l'estació meteorològica, i també s'han utilitzat sempre al llarg dels temps instruments homologats.

Respecte a la plana deltaica, se n'han fet projeccions de futur, i "els models aplicats mostren que la

La línia vermella assenyalada el mapa del Delta afectat per la regressió, segons la projecció a l'any 2045. / CEDIDA

temperatura augmentarà 2-3 °C durant aquest segle, fet que provocarà pèrdues d'aigua per evapotranspiració i més demanda d'aigua per als cultius i la vegetació natural, i per a les activitats humanes", segons l'estudi *El canvi climàtic i la dimensió europea de l'aigua*. També la precipitació disminuirà en una forquilla d'entre el 5 % i el 20 %, segons el govern espanyol. Alguns estudiosos estimen pel 2050 una reducció de 16 % en la disponibilitat de recursos d'aigua a la conca. A més, probablement hi haurà una fre-

quència més alta de successos extrems, com ara sequeres, inundacions i onades de calor. "La disminució del cabal fluvial implicarà una menor dilució de contaminants i un increment de la salinitat", va explicar Ibáñez. Al Delta, la pujada del nivell del mar i la subsidència causaran una pèrdua d'elevació de 0,2-0,82 metres l'any 2100, amenaçant aiguamolls i cultius. De fet, el mapa de previsions resulta sorprenent: l'any 2045 la desembocadura podria acabar a l'inici de la gola de Migjorn. ■